

„EDINOST“

izhaja enkrat na dan, razun nedelj in praznikov, ob 4. uru pop. — Naročnina znaša: za vse leto 44 K. za pol leta 12 K. za četrto leto 8 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se upravnštvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamežne številke po 6 stot. (3 nvc); izven Trsta pa po 8 st. Telefon številka 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglas

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domaci oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi e ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnštvo v ulici Molin piccolo št. 3. II. nadstr. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Carintia štev. 12.

Politično društvo „Edinost“.

Vabilo

javni shod

katerega priredi

politično društvo „Edinost“

v Škedenju v dvorani gostilne Sancin-Čemot

v nedeljo dne 5. aprila t. l.

DNEVNI RED :

Razgovor o prihodnjih občinskih volitvah.

Začetek ob 4. uri popoldne.

Na obilo udeležbo vabi

Odber.

Izjava.

Na predlog nekaterih volilcev iz III. okraja naše okolice je bil g. Ante Jakić na treh shodih proglašen kandidatom za ta okraj za predstoječe volitve v mestni oziroma deželnem zboru. Volilci so izrazili željo, naj politično društvo ta kandidaturom vsprijeme kakor svojo.

S tem je nastala situacija, nasproti kateri je podpisani odber moral zarzeti svoje stališče.

Odber političnega društva „Edinost“ je nekaterim svetočanskim pravikom že privatno razložil svoje mnenje in pojasnil svoje stališče. Smatra pa za svojo dolžnost, da naznani tudi jasno, da nikakor ne more pricoliči v to kandidaturu.

O razlogih, ki silijo podpisani odber, da se postavlja na to stališče nasproti rečeni kandidaturi, je podpisani odber že obvezil pošamične svetočanske preake; in je na to — po dolgem, hladnokrvnem in treznom premišljevanju, kakor je v dolžnosti vsikdar, ko gre za interes naroda — sklenil, da za sedaj ne bo goril jasno o teh razlogih.

Rojaki! Časi so resni; to so časi, ki nas bolj in bolj bližajo uru, ki ima odločiti o naši usodi: a ljubezen podpisa-

nega odbora do naše okolice je tolika, je tako resnična in goreča, da nadeladuje vsa druga čutstva v nas. Ta ljubezen, in le izključno ona, narekuje podpisemu odboru tudi to izjavo. Radi te ljubezni je podpisemu odboru najprisrčnejša želja ta, da bi se mogel izogniti vsemu, kar bi moglo razburjati duhove. In le v slučaju, da bi bil po uadaljnijih dogodkih prisiljen v to storiti, čemur se hoče izogniti za sedaj.

Odbor misli, da je s tem dokazal, da so mu pred očmi le koristi naše a naroda, ki na tej nevarni postojanki potrebuje neokačjene sloge in železne discipline; podpisani odbor upa torej, da takov zavedni volilci, kakoršne so se Se. Ivanci pokazali vsikdar, bodo uvaževali to.

V imenu iste ljubezni do te naše mile okolice, in z ozirom na važnost te tržaške pozicije, katero gotovo mi vsi želimo ohraniti slovenskemu narodu, v imenu iste naše skupne rodoljubne ljubezni, se obravčamo do rodoljubov svetočanskih; apelujemo na njihovo razsodnost, apelujemo na njihovo tolkokrat sijajno pokazano ljubezen do svojega naroda, apelujemo na njihov slovenski patriotizem, o katerem smo uverjeni, da je istotako resnična in goreč, kakor je oni podpisanega odbora!

Mi apelujemo na nje, da na prihodnjih volitvah podamo slovenske manifestacije naše skupnosti po geslu, ki stoji na celu našega lista:

V edinosti je moč!

ODBOR
pol. društva „Edinost“.

Javni shod

političnega društva „Edinost“ v sv. Križu
dne 29. marca 1903.

Zborovanje se je pričelo kmalo po peti uri po poluhne.

Zborovalce je pozdravil predsednik političnega društva „Edinost“, gospod profesor Mandić, z lepim nagovorom, v katerem je označil važnost sedanjih volitev. Navajal je, kaj in koliko je društvo storilo v dobi reklamnega postopanja in je potem poslagal zborovalcem na sreči dolžnosti, ki vežje nas vseh v tej volilni borbi. Po tem topudem apel je podelil besedo dosedanjemu zastopniku 6.

Le da ni več govoril o sosedih, kakor se pri njih je, ampak je sedaj razvijal svoje mize, kako bi trebalo dan danes gospodariti in kako noben vlastelin nima pojma o moderni struti, a kako bi on znal gospodariti, ako bi imel peste.

— Saj si je imel! — mu je segla v besedo Brigitja zlovljeno in zlobno.

— Kaj hčemo početi strček, na večerje? — se je približala Zlatica, poklevniva mu ob vzglavlje in objemša ga okolo vrata.

— Kaj — in puhnil je velik dim pred se. — Ali naj igramo tarok?

— Oh — ti grozni človek! — in Zlatica je otkočila od njega.

— Pa, ne igrajmo se — rešenje zastavila — je odg. veril.

— Ne, ne! — se je ogasila Vera, ki ni trpela te igre, izlasti ne s Tomico, ki jo je vedno hotel poljubljati.

— Čujte, jaz imam idejo! — se je oglasila Zlatica hrupno in je dražestno smehnim načinom postavila prst na čelo. — Hureka! — rekel bi oncle Levije, a jaz z njim. Znate kaj! Plesel bom, — da, ple-

okraja, gospodu dru. G. Gregorinu, ki je izjavil:

Zopet ste poklicani, da si izvolite moža svojega zaupanja, ki naj vas bo prihodnja tri leta zastopal v mestnem in deželalem zboru tržaškem. Jaz sem pred tremi leti le nerj prevzel to nalogu ravno zato, ker sem se preživo zavedal te težkoče, ker sem vedel, da vsakdo naših, ki je prevzel to nalogu, je nastopil trajevno pot.

Slednji sem se vendar pokoril narodni disciplini. In storil sem, kolikor mi je bilo le mogoče. Volja nas slovenskih zastopnikov je bila vsikdar najbolja, da bi koristili naši okolici. Če pa nismo uspeli, krivda temu je v razmerah.

Na to je govornik podrobno slikal razmere v mestnem svetu, ki onemogočajo slovenskemu zastopniku pravo veselje delo. Slikal je tudi evolucije zadnjih let v italijskem taboru, a je naglašil, da so oni, včas vsemu in vsemu, vsikdar edini, ko gre nasproti nam.

Zato so bile raznere v mestnem svetu nasproti nam do zadnjega časa prav iste, kakor poprej. Ali mi smo vse eno bili boj, ker smo uverjeni, da ta boj ni nepotreben in tudi ni bil nevspešen. Ta manjšina mora biti v dokaz, da se narod na tej zemlji noče pogubiti, mэрveč hoče živeti. Zato moramo vse storiti, da vseh šest okoličanskih okrajev pošljem v mestni svet naše ljudi. A ne le radi naših nasprotnikov moramo to: te volitve morajo biti tudi manifestacija, nasproti nečuvenemu postopanju našec k. vlaže. Tudi vladi moramo pokazati, da smo tu in da nas ne sme prezirati.

Dalje je naša opozicija v mestnem svetu tudi gospodarska potreba. Mi moramo vratič nalogu kontrole nad mestno upravo. Če je le eden notri, o katerem vedo, da kontrolira, si vendar ne upošljam vsega, kar bi si upali sicer. To smo tudi dokazali v mnogih slučajih.

V deželalem zboru sklepajo le take zakone, ki naj bi bili le njihovi stranki na korist. In ker vlada vendar ne more takih zakonov predlagati v sankejo, je vse delovanje našega deželnega zboru brezvsešno. Potem je govornik z živo besedo in praktičnimi izgledi pojasnjeval zborovalcem koliko škodo trpe okoličanski posestniki radi tega, ker so naše zemljščke knjige v groznu neredu.

Močim našim okoličanom sploh ne kaže najemati manjši posojil, ker bi imeli s tem, da urede svoje zemljeknjične stanje, morda več stroškov, nego bi znašalo posojilo. A do ureditve ne more priti, ker gospoda tudi v to vprašanje silijo se svojimi političnimi nameni. Tri ali štirikrat že je vlada odbila nji-

sli bomo. Jaz kar gorim od želje, da zopet enkrat zaplešem, a tu imamo danes mestnega kavalirja. A jaz želim, da bi enkrat zopet valčkala s kom drugim, a ne vedno z učiteljem in kom drugim domačim — ali na plesu se vedno zadevujejo in izpodčavajo.

— O ti nehvaležnica! — jej je segel v besedo Tomica.

— No, ti delaš račun brez krčmarja — mu je pritrđila Vera — Ti ne vprašuješ, da li g. Lev hoče.

— Mora — mora! Tudi oncle Tomica mora. A teta Brigitja bo tako dobra, da bo igrala. Ne res — tetica? I seveda tetica je tsk, dobra — in Zlatica je zletela do Brigitte in je začela poljubljati roki.

— On — ali si! — Dobro, dobro — ti mala mačca — hočem — hočem — ali Lev mora plesati.

— Poljubljamo roki — tetica draga. Jaz hočem takoj prirediti vse pri glasovirju.

Ko je bila Zlatica gotova pri glasovirju in Ley priča girotoni, postavljeni od vsake strani, je teta Brigitja nataknila ogromne načnike, sela pred ozki starinski glasovir in je

hove tozadne načrte. Gospoda nočejo respektirati ravnopravnosti, nočejo respektirati zakonov. In to le radi — kaprice in narodne nestrnosti!

Potem je govornik slikal neodpustno postopanje večine dež. zborov ozirom na proslavo vinsko klavzulo. Vodja večine, gospod Venezian, je opravičeval postopanje večine s tem, da je Trst trgovsko mesto. Ali s tem je tudi pripoznan, da se gospodje nimajo nočejo ozirom na koristi okolice. Ko treba plačevati davke, tedaj nas dobro poznaš in vedo, da pripadate k občini, a ko bi trebalo čuvati vaše interese, nočejo nič znati o vas. Oni hočejo torej skrbeti le za svoje trgovine — za se!

Enako nedobrohotno postopajo ozirom na vprašanje brezobrestnih posojil za obnovljenje vinogradov. Govornik je pripovedoval, koliko so se trudili naši zastopniki — izlasti g. Ivan Gorup — radi teh posojil. Vse zastoopi.

Naša tržaška provincija je edina žalostna izjema. In to je zopet nov dokaz, da so gospoda tudi proti gospodarskim interesom okolice. Njim je le do tega, da je bogastvo v njihovih rokah.

Istotako smo mi žalostna izjema glede poljskih čuvajev. Radi njihove trme so vaši poljski pridelki, saj vaših žuljev, izpostavljeni tatovom.

Izzirom na delovanje deželnega zboru je govornik označil še zgodovino volilne reforme in je dokazal kako neiskreno in zavratno je postopala večina, da si zagotovi večino, da se je delala, kakor bi hotela kaj dati, a v resnici ni hotela nič dati.

Na to je govornik prešel na lokalne potrebe svetokrižkega sela in je našteval razne korake, ki jih je storil v tem pogledu. V dokaz, kako pristranski so gospodje je navedel izgled, kako so pač uredili pot do postaje, ker isto rabijo tudi mestna gospoda, a za urejenje luke nočejo nič znati, da si je kravovo potrebno, nočejo, ker bi to storili za vas Svetokrižane. Istotako je ozirom na preče vprašanje vodovoda. Oai puščajo okolico brez pitne vode, a nečuveno je, da ne porabijo za to živilensko potrebo okoličanov niti toliko, kolikor so sami določili v to. Od 36.000 kron, določenih v treh letih, so porabili le kakih 5000. Ljudje pa trpe na pomajkanju vode. To je nečuveno. No, slovenski svetovaleci so zahtevali, naj to preostalo svoto postavijo vsaj v novi proračun, oziroma, naj za to svoto pomnože postavko za ureditev vodnjakov itd.

Izlasti veliko ogorčenje je bilo, ko je govornik pripovedoval, da je za vodovod že izdelan neki načrt, a stroški bi hoteli navaliti na Križane same. Voda, ki je rabi mesto, med porumenimi notami izbrala neki davno že v svetu pozabljeni francoski vals.

— A sedaj stolice in mizo iz sobe, samo kanape in divani naj ostanejo — je velevala Zlatica, lotivša se sama dela. Dotlej je teta Brigitja kakor pravi muzikant nemarno gledala po sobi, kakor da se vse skupaj nič ne tiče nje. Ley, Tomica in Vera so pomagali Zlatici. V vseh kakor da je zlezla neka razbrzdana in objesta radost. Ley je zaprosil Vera za prvi ples.

Glasovir je zavenel. Dobrni, piskajoči, skoro iznemogli zvoki starega, davno zapuščenega glasbla so se čudnim, trdim, kakor razigranim brenčanjem razlegali po sobi in nista se dala takoj razločiti ni melodijski, ni takti. Roko, položeno okolo Verinega pasa moral je Ley pogajati, ali teta svira valček ali polko. O tem je proti svoji volji moral motriti Verinu vtiči stas in je čutil oblinjenih form, pak ga je to dotikanje kar premagovalo in mu opajalo dušo. Radi tega je bil sam nezadovoljen s seboj in se je jekil na se.

(Pride še.)

Na rojstni zemlji

Spisal Ksaver-Šandor-Gjalski; prevel M. C.

XXIV.

V tem je prihleti v sobo Zlatice.

— Ezo me! — je vskliknila vesel, in otiraje si roke. O! nje se je širila svežost vaažjega zraka. — Kaj počnem torej sedij? Gospod Frane izvolute dovršiti z otrokom. Št' ura je minos že davno! Torej Vera, kaj misliš, da pčenemo do večerje! Inamo še dosti čass. Večerje bo kssno, ker Peter še vedno dela v pivnici.

— Ali si poslala k našim?

— Vse je v redu. Pa pojdim v salou, v gostilniško sobo k teti in strieu!

XXV.

Vera in Ley sta ša z Zlatico. Ozi je hodila nekako nesgurno kraj njega in prejšnja vzbujenost je zopet obvezela dušo. V salou je teta Brigitja ša vedno zlagala pasijanse, a strie Tomice je istotako kakor z njim. Znate kaj! Plesel bom, — da, ple-

izvira na križkih tleh, radi tega vodovoda so Križani pokvarili tudi mnogo zemljišč — a Križani sami nimajo vode. To je največa krivica. No, ker je načrt že izdelan, upa govornik, da prihodnji zastopnik dovede do rešitve tudi to vprašanje.

(Zvršetek pride).

Politični pregled.

V Trstu, 3. aprila 1903.

Resen memento. Dne 1. aprila je dobil gospod Koerber v nagodbenejem odseku jako resen memento — glasovanje tega dne v tem odseku je opozorilo g. Koerberja, da pot do parlamentarne rešitve nagodbe z Ogrsko bo jako strms in težavna ter da ni izključena tudi resna nezgoda.

Odsek je razpravljal o predlogu posl. Schalka (Vsenemes), naj odsek preide preko nagožbenih predlog na dnevni red. Predlagatelj je naravnec izvajal, da stvari predlogami bi kodificirali poraz Avstrije. In ta Schalkov predlog je pal le za 2 glasa — malo je manjkalo torej, da se ni g. Koerber že v odseku prav občutno izpeljal. Za Schalkov predlog so glasovali: Čehi, socialisti demokratije, Jugoslovani (Ploj, Biankini), Italijani in ena oposicijonalni Malorus.

Poročila pravijo, da je to glasovanje provzročilo konsternacijo v vladnem in v — taboru nemške levice. I seveda: sorodniki se veseli skupaj in tudi žaljujo skupaj!

Poslanec Biankini je izvajal v svojem govoru, da Hrvatje smatrajo duvalizem za največ nesrečo za svoj narod in za vso monarhijo; zato se le s protestom udeležujejo nagožbenih razprav, ki utrjajo duvalizem. Demonstracije v Zagrebu so le slaboten izraz velikega ogorčenja hrvatskega naroda. Govornik je obžaloval, da ni ministerski predsednik dr. Koerber opozoril tovarischa Szella na to, da temeljni pogoj za duvalizem je vzdrževanje ustave v deželih krone sv. Štefana.

Iz ogrske zbornice. — Poročevalce porsčunskega odseka, poslanec Nemenu predložil je v včerajšnji seji ogrske poslanske zbornice svoje poročilo o podaljšanju proračunskega provizorija.

Zborsica je potem nadaljevala razpravo o vojnem zakonu.

Govorili so proti predlogu posl. Jankovića (pristaš ljudske stranke) in posl. Hegedűs (Košutovec).

Posl. Zboray je kritikoval postavko ogrskih vojaških takš in izražal zgražanje nad tem, da se je točko »Razni stroški« obtežilo s petimi milijoni. Zahvalil je, naj se ti stroški pojasnijo in nadalje, naj se honvedski minister pozove, da predloži natačen račun o fondu vojaških takš. Obojaj je, da se mora na Ogrskem plačevati vojaško takso, ki znaša od 3 do 120 goldinarjev, med tem ko vojaška taksa v Avstriji znaša od 1 do 100 gld. Govornik je nadalje obsojal, da je v dunajskem vojaškem arsenalu kip Ivana Hunyadi označen kakor kip avstrijskega generala.

Ko sta govorila še posl. Molnar in Koller, bila je seja zaključena in nadaljevanje razprave o vojni predlogi odloženo v bodočo sejo.

Atentat na ruskega konzula v Mitrovici. Ko je ruski konzul v Mitrovici (Stara Srbija) Čerbina odšel dne 31. mm. ob 5. uri pop. v spremstvu več vojakov iz svojega stanovanja, da si ogleda prostor, kjer se je vrnila bitka med Albanci in turškimi vojaki, se mu je neki turški vojak rodom Albanc približal in je ustrelil vanj. Čerbina je bil ranjen v levem boku. Albanski vojak Ibrahim je strejal na te na konzulovo spremstvo. Na to pa so vojaki, ki so spremljali konzula, raniли Ibrahimia, kateri je na tozednovo vprašanje izjavil, da je ustrelil na konzula iz maščevanja, ker je bil dan poprej ranjen jeden njegovih sorodnikov.

Na lice mesta je takoj prihitel vojaški poveljnik v Mitrovici, Said bey, v družbi z jednim zdravnikom in je dal Čerbino prenesti na konzulat.

Vest o tem stentatu je na turško vlado v Carigradu napravila silen utic. Vsi poslaniki in diplomatični zastopniki so ruskemu poslaniku izrekli svoje sočutje; k istemu so došli izreči svoje sočutje tudi vsi turški ministri in jedan zastopnik sultana.

Sultan Abdul Hamid je vsled tega česa silno vzaemirjen, ker se sedaj niti ne morejo proračunuti grozne posledice, ki morejo vsled tega navstati. Rusija bo gotovo zahtevala smrtno kazeno za napovedaleca in v tem slučaju

se pokazuje, kakšna je solidarnost med vojaki in albanskim prebivalstvom. Smrtna kazena, ki prej ko ne zadene napovedalec, bo Albancem v povod novim grozodejstvom nad kristijani in ta grozodejstva bodo mogla provzročiti oboroženo intervencijo Rusije ali pa katere druge države.

Zatrjuje se, da je konzul Čerbina, ko je pred časom iz Carigrada odhajal na svoje novo mesto, izjavil: »Ako me umorijo, oddaje Turčiji poslednja ura.« Ta njegov izrek se sedaj zelo komentira. — Sultana vznemirja najbolj dejstvo, da je napovedalec redni turški vojak in ne revolucionarec.

V Sredcu se zatrjuje, da so Albanci toliko z napadom na Mitrovico, kolikor z atentatom na ruskega konzula hoteli pokazati, da se bodo z vsemi sredstvi uprli uvedejo reforme na drugi strani pa da sta ta dva čina najbolji dokaz, kako je Turčija nesposobna v to, da bi izvila reforme.

Dogodki na Hrvatskem. Gibanje po Hrvatskem za finančno samostojnost traja dalje v nezmanjšani meri. Na vseh koncih in krajinah se sklicujejo javne skupščine, ali pa sestanki zaupnih mož. Doslej so se glasila madjarske vlade postavljala na tako komodno stališče nasproti vsemu znaku opozicionejne struje: vse take pojave so se jednostavno predstavljale v luči smešnosti, in iz vsakega tega dogodka so izvajali »dokazi«, da je narod hrvatski v vladnem taboru in da je opozicija izgubila vsa tla v narodu.

Sedaj pa jim prihaja tople, kajti odpor se pojavlja na vsej čerti. Vspričo tega gibanja je pa vladni sistem orjak, ki stoji na trhlih nogah. Tega ne more lepo pripoznati isti sistem sam, nego s tem, da si ne ve pomagati drugače, nego da zkonito napovedane shode preprečuje zaporedoma in da kar na veliko plesi hrvatske časopise. Najbolji dokaz, da mu gibanje imponuje. V »Informacije« po ročajo iz Zagreba, da so gospodje na Marakovem trgu popolnoma izgubili glavo. Popolnoma da so desorientirani, kaj naj bi storili. Konsternirani so, ker je ogrska vlada postavila na laž samega bana. In to se je zgodilo na tako brezobzirem način, da se je le čuditi, da grif Khuen Hederwy se ni odstopil. Tudi naši čitalci se spominjajo komunikeja hrvatske vlade, v katerem je bilo rečeno, da so bili madjarski napisi na poslopju državne železnice razobčeni le po pomoti in da so nezakoniti in da se zamenijo z drugimi, ki bodo tudi odgovarjali zakonu.

To pa je slo navskriž gospodu Szellu, ki ima ravno sedaj svoj križ z madjarsko opozicijo in pred katero bi se hotel nekako braniti s tem, da pokaže železno roko — Hrvatom, da pokaže, kako junaško je madjarstvo na Hrvatskem. Zato je ogrska vlada odredila, da morajo isti napis, katere je hrvatska vlada označila kakor nezakonite, ki se morajo odpraviti, — ostati na svojem mestu. To je vzbudilo veliko ogorčenje in nikdar še ni bil ban tako obsovražjen, kakor je sedaj. Ker smešno in grdo je bilo, kakor so — ko je došel ukaz iz Budimpešte — letali po Zagrebu orožniki, redarji in vojaške patrulje. Prijemali so čisto nedolžne ljudi, samo zato, ker ti niso dovolj — bežali pred to oborečeno silo. Tuli te drakonične odredbe so usiljene iz Budimpešte.

Tako so jo v Budimpešti nakurili g. grfu Khuenu in ponudili krogli so uverjeni, da se isti ne bo mogel držati. Vsi ti dogodki pomenjajo grozen fiskal za madjarski sistem na Hrvatskem.

Še nekaj o irskem vprašanju. — Pred par dnevi bavili smo se z irskim vprašanjem in omenili, da hoče sedanja konservativna vlada dati Ircemu znatno koacesijo in sicer s tem, da jim dovoli potrebna, jaka nizko obrestovana posejila, za odkup posestev od angleških lordov. — V ta namen predložila je vlada angleškemu parlamentu zakonski načrt glede najetja posojila v znesku 100 milijonov funtov šterlinov (približno 2000 milijonov krov), kateri znesek se razposodi irskim poljedelcem.

Krivo pa bi bilo misliti, da so človekoljubni motivi doveli angleško vlado do tega koraka. Ircev v prilog, marveč so bili motivi vse prej, nego človekoljubni. Sedanji konservativni stranki začela so se namreč majati tla in si hoče pridobiti naključenost Ircev, da ne podleže v boju z liberalno stranko. Nadalje zahteva tudi angleška vnačna politika, da Anglija pomiri nezadovoljne Irce. Čudno se bo zdele marsikom na prvi pogled, kako da pridejo Irce v zvezo z vnačno politiko Anglije in še bolj čudno, ako

se pokazuje, kakšna je solidarnost med vojaki in albanskim prebivalstvom. Smrtna kazena, ki prej ko ne zadene napovedalec, bo Albancem v povod novim grozodejstvom nad kristijani in ta grozodejstva bodo mogla provzročiti oboroženo intervencijo Rusije ali pa katere druge države.

Zatrjuje se, da je konzul Čerbina, ko je pred časom iz Carigrada odhajal na svoje novo mesto, izjavil: »Ako me umorijo, oddaje Turčiji poslednja ura.« Ta njegov izrek se sedaj zelo komentira. — Sultana vznemirja najbolj dejstvo, da je napovedalec redni turški vojak in ne revolucionarec.

Poleg teh velikih vzrokov pa je Anglijo

če dobro voljno oproščen od obtožbe zločina in prestopka in obsojen le radi razsajanja v pisanosti na 6 tednov zapora. Po obtožbi pa mu je pretila kazeno ječe od 1—5 let.

Ponavljamo torej, kako se z vstrejnostjo, in odločenim nastopa jem, če tudi le počasi in po trajevi poti, polagoma vendar le prihaja do vspehov. To nam bodi v vspodbujanje delovanje naše na vseh poljih. Glavni pogoj za doseženje vspehov pa je ta, da se koncentrišemo sile izključno le za borbo za narodna prava in se ne tresimo v medsebojnem strastnem boju, kakor se, žalibog, to godi v sosednjih pokrajinskih.

To so čudaki!! V Trstu — prosimo: v Trstu! — je še tukih ljudij, ki misijo z glavami v zrečenju, ako čitajo v naših italijanskih listih, da se je ali se bo to in to vršilo ob 18., 19., 20. ali celo 24. ur!

To jim ne gre v glavo! Sram jih bilo! V Trstu, v našem Primorju, v še neodrešenih pokrajinskih, žive torej, pa ne vedo tega! Mari niso naše pokrajine sestavni deli bodoče, še bolj »zjednjene Italije?«! Povsem v redu je torej, da tudi ure — in ne le tiste na stenah in v žepih — ampak tudi na papirju, na programih, na pozivih, kažejo, da smo — v Italiji? — Pa je že pri vseh ljudij, ki ne vedo, koliko kaže — italijanska ura!

No, tem čudakom moramo že povedati, da je v Italiji že davno uveden sistem štetja ur od polnoci do polnoci, od 1 do 24. ure!

Tako, sedaj so poučeni čudski, ki ne vedo še, da smo v Italiji!

Odpretje novega pokritega trga. —

»Trieste« piše: »Odpretje trga je bilo veleinteresantno. Trgovci, trgovke, kupovalci in radovedneži so se kar trli, toliko jih je bilo. Vse se je divilo lepi zgradbi, polni najrsznovrstnejšega blaga. Da si je bil tu pa tam tudi kak nezadovoljn, ki jo kritikoval posamečnosti, je bila vendar ogromna večina cnih, ki so se povoljno izražali o novem pokritem trgu. Okolo 6. ure je prišel na trg džubnik Busetto, ki je po nalogu magistrata blagoslovil vsaki posmični oddelek in tudi administracijske prostore. Žal pa, da ta notica ne zadevuje našega mesta, ampak mesto — Pulj.«

Ta zafrkacija tržaškim mestnim gospodarjem je povsem opravičena in na svojem mestu, ako pomislimo, da malo mesta, katero so Gorica, Pulj, Reka, imajo svoje lepe pokrite trge, med tem ko ima Trst še vedno vsa tržiča lepo razkrita in to vključ milionom, potrošenim za razno sprehašnje in druge take naprave — za udobnost čufaturije.

Lastavice iz Italije. Samo preko Bečjaka je došlo letos doslej v Avstrijo 18.000 laških delavcev.

Prodajanje lastne — krvi! Pišejo nam: Vsi nastopi v javnosti, vsa osebna preprčevanja in sploh ves trud nas vseh — ne more doseči tega, da ne bi del našega ljudstva prodajal svoje krvi našim skupnim sovražnikom. Vsi otreški vrte Lege in oni magistratovi so polni naše slovenske krvi, sinov in hčera — slovenški staršev. V Rojanu poznamo družino, katere gospodar služi do blizu 100 gld. na mesec, a posilja svoje otroke v vrtec naših ljutih sovražnikov le zato, ker dobivajo tam krožnik »menstre« in kako ena jo!

Rensci na Luzzu moramo povedati, da ta vrli »Slovenec« ni domaćin, ampak sin tolminskih hribov. Sram ga bilo!

Na Gredi poznamo tudi več takih slepcev-nezavednežev, ki — da si služijo poštene in stalne plače — pošljajo svojo križno želoskoga molaha le zato, da tam dobivajo kak krožnik gnijilega fižola in kako takoj umazano, po tržaških Židih zavrženo enjno!

Na istrski cesti, za takozzano »Polverijero«, kjer ima magistratna camorra svojo tovorno za prirejanje odpadnikov — ni nič bolje. Ako si prišel pred zgradbo okolo 4. ure pop., vidš tam vse polno žensk, ki čakajo svoje male, da jih sprovedejo domov. Žene govore med sabo slovenski. Ko pa so prišli k njim nedolžni a žrtvovani otročiči, potem se čuje le laško kramljanje! Žalostno je gledati žene v mestnih oblekah, žene v kmčkih oblekah in žene v okoličanski našodni noši, kako iste vlažijo svoje male ljubljenčke v ona prokleta raznar dovalna gnezda, ed koder izhajajo pravi pravcati odpadniki in izdajalci svojega slovenskega naroda. In vse to se dogaja le radi nezavednosti, ali pa — kakor priča prvi slučaj — radi lskomnosti!

